



T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/62739 G.K.152

7/63275

7/63278

7/63281

Sayı : E-99074258-610-100

Konu : Soru Önergesi

13 / 05 / 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 19.04.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1001931 sayılı yazınız.

b) 22.04.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1004258 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan Van Milletvekili Muazzez ORHAN IŞIK'ın 7/62739, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Şanlıurfa Milletvekili Ömer ÖCALAN'ın 7/63275, 7/63281, Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/63278 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.


Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (5 Sayfa)



VAN MİLLETVEKİLİ MUAZZEZ ORHAN IŞIK'IN 7/62739 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Öğrencilerimizin farklı kültürleri tanımalarını sağlamak, ülkemizde var olan yaşayan diller ve lehçeleri gelecek kuşaklara aktarılabilme ve bu alanda toplumun da ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren ortaokul ve imam hatip ortaokullarının 5, 6, 7 ve 8. sınıflarında haftada 2 ders saati *"Yaşayan Diller ve Lehçeler"* dersi uygulanmaktadır. Yaşayan Diller ve Lehçeler dersi kapsamında çeşitli üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının Bakanlığımıza iletmış oldukları taleplerin değerlendirilmesi sonucunda Kurmanca, Zazaca, Adıgece (Kiril ve Latin Alfabesine göre), Abazaca, Gürcüce, Lazca, Arnavutça ve Boşnakça dersleri okutulmaktadır. Buna göre ilgili dilde hazırlanması gereken öğretim programı ile öğretim materyallerinin hazırlık çalışmaları da talepte bulunan üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarıyla yapılan iş birliğiyle yürütülmüştür. Öğretim programı ve materyallerinin hazırlanmasına yönelik yapılabilecek iş birliği de göz önünde bulundurularak üniversite veya sivil toplum kuruluşları tarafından yapılan resmî başvurular Bakanlığımızca değerlendirmeye alınabilmektedir.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ana sorumlu olduğu, Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığının yararlanıcı olduğu, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve WYG Türkiye liderliğindeki konsorsiyumun teknik destek sağladığı, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünün de yararlanıcı olarak yer aldığı *"TRH4.2.SIROMA/P-01 Romanların Yoğun Olarak Yaşadığı Yerlerde Sosyal İçermenin Desteklenmesi Projesi"* nin, 09 Kasım 2015 tarihinde hazırlık çalışmaları tamamlanan projenin uygulamaları başlatılmış ve faaliyetleri tamamlanarak 9 Kasım 2017 tarihinde sona ermiştir.

Proje kapsamında (2015-2017), 12 pilot ilde kurulan 20 Sosyal Hizmet Koordinasyon Birimlerine (SHKB) halk eğitimi merkezi öğretmenlerinden görevlendirme yapılmış ve görevlendirilen öğretmenler vasıtasıyla Roman vatandaşlarımızı halk eğitimi ve mesleki eğitim kurslarına yönlendirme ve bilgilendirme yapılmıştır.

Proje süresince Romanların yoğun olarak yaşadığı pilot illerde (Ankara, Adana, Balıkesir, Hatay, Edirne, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Kırklareli, Manisa, Mersin ve Tekirdağ) bilgilendirme toplantıları yapılmış, genel beceri kurslarına (okuma-yazma vb.), mesleki eğitim kurslarına, girişimcilik kurslarına ve çiraklık kurslarına vatandaşlar yönlendirilmiştir.

Ayrıca, 12 pilot ildeki 20 halk eğitimi merkezine çocuk oyun odaları oluşturmuş olup çocuklarını bırakacak yeri olmayan Roman vatandaşlarımızın güvenle çocuklarını bırakıp kurslara gelmeleri için ortam hazırlanmıştır. Bu bağlamda projenin bitiminden sonra da halk eğitim kurumlarımızda eğitimlerimiz devam etmektedir. İhtiyaçlar ve istekler doğrultusunda kurslar açılmakta, tüm vatandaşlarımız kurslardan faydalanabilmektedir.

Öğretim programlarının genel amacı öğrencilerin akademik gereksinimlerini hedeflenen ölçüde karşılamının yanı sıra temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir. Öğretim programlarında bu anlayışla değerlerimiz, ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır. Öğretim programlarında yer alan değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına, hem ilişkili olduğu alt değerlerle ele alınmaktadır. Bu



T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kapsamda öğrencilerimizin ayrımcılığın herhangi bir türüne karşı olmayı kişilik hâline getirebilmeleri adına gerekli edinimler sağlanmaktadır.

Bunun ötesinde İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersi özelinde öğrencilere insan hakları, yurttaşlık ve demokrasi ile ilgili temel değerleri kazandırmak ve gerekli kavramsal bilgiyi edindirmek amaçlanırken öğrencilerin bu bilgi ve değerleri bir yaşam biçimi ve kültür hâline getirmeleri hedeflenmektedir. Söz konusu ders ile “İnsani değerleri benimseyen”, “Hak, özgürlük ve sorumluluk bakımlarından çocuk olmanın ayrıcalıklarını keşfeden”, “Hak ve özgürlüklerin kullanılabilmesi için sorumluluk üstlenen”, “İnsan hakları ve demokrasi kültürünün geliştirilmesi için adaleti ve eşitliği gözeten”, “Ortak yaşama ilişkin sorunların çözümünde uzlaşa arayan”, “Kurallara uyarak hak ve özgürlüklerin korunmasına ve geliştirilmesine destek olan”, “Aktif yurttaşlığı benimseyen ve buna uygun davranan”, “Birlikte yaşama koşullarının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi için sorumluluk üstlenen”, “Cumhuriyet ve değerlerinin insan hakları, yurttaşlık ve demokrasi alanındaki gelişmelere katkısını bilen” bireyler yetiştirmek amaçlanmaktadır.

Bu doğrultuda bir arada yaşamaları birey-birey, birey-toplum, toplum-toplum, birey-devlet, toplum-devlet olarak şekillenen toplumsal yapıda gerekli uyumun hukuk kurallarının yanı sıra yazılı olmayan kurallarla da sağlamlaştırılması üzerinde durulmaktadır. Sonuç olarak öğretim programlarının geliştirilmesi süreçlerinde, toplumumuzu oluşturan kesimlere yönelik olası ayrımcılıkların oluşmasının engellenmesi yönünde gerekli hassasiyet gözetilmektedir.